

 НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Образование, знание и мъдрост за доброто на обществото

Стратегически план на НБУ 2023–2028

**НОВ
БЪЛГАРСКИ
УНИВЕРСИТЕТ**
Ne varietatem timeamus

Съдържание

стр. 3

Екип, осъществил проекта за Стратегически план

стр. 4

Увод – контекст, цели и обхват на стратегията

стр. 8

Мисия. Академичен профил. Ценности и образователна философия на НБУ

Мисия, *стр. 9*

Академичен профил, *стр. 9*

Основни ценности на НБУ, *стр. 9*

Образователна философия, *стр. 10*

стр. 11

Визия за развитието на НБУ до 2028 г.

стр. 15

Стратегически проекти 2023 – 2028 г.

1. Развитие на учебните програми и формите на обучение, *стр. 16*
2. Развитие на научноизследователската и творческата дейност, *стр. 16*
3. Развитие на университетската общност, *стр. 17*
4. Развитие на материалната среда и сигурността, *стр. 17*
5. Усъвършенстване на външната и вътрешната комуникация, *стр. 18*
6. Интернационализация на академичните дейности, *стр. 18*
7. Финансово развитие на НБУ, *с. 19*

стр. 20

Финансов план за реализиране на Стратегическия план

стр. 22

Система за контрол и оценка на изпълнението на Стратегическия план

Екип, осъществил проекта за Стратегическия план

проф. г-р Веселин Методиев

проф. г-р Людмил Георгиев

г-р Георги Текев

проф. г-р Георги Фотев

проф. г-р Христо Тодоров

доц. г-р Кристиян Постаджиян

доц. г-р Маргарита Станкова

гл. ас. г-р Емилия Димитрова

Христо Панчужов

Увод – контекст, цели и обхват на стратегията

ПРОФ. Д-Р ЛЮДМИЛ ГЕОРГИЕВ

НБУ е институция, в която учим студентите как да мислят, а не какво да мислят... Наша основна цел е да развиваме образованието, знанието и мъдростта за доброто на обществото.

Глобализацията и интернационализацията оказва голямо въздействие върху системата за висше образование в световен мащаб. Засилената междуниверситетска конкуренция, въвеждането на университетски рейтинги, променящото се търсене на висшето образование, влияещо на информационните и комуникационните технологии, и необходимостта от висококвалифицирана работна ръка засилиха тенденциите, насочени към ускорена трансформация на висшето образование. На този фон задължаващото определение „нов“ в названието на Нов български университет насърчи стремежа към търсене на по-привлекателни и печеливши форми за предоставяне на качествени образователни услуги.

Положително влияние върху развитието на университета ни осъществиха заложените в Стратегическия план за развитие на НБУ (2017 – 2022 г.) основни цели, предприетите мерки за реализирането им и получените резултати. Осъществените проекти в тази стратегия доведоха до съществен напредък, но проявиха и необходимостта от поставянето на нови цели, съответстващи на актуалните предизвикателства, особено във връзка с ускореното развитие на дигиталните технологии, с интензивната дискусия в глобален мащаб за новите изисквания пред висшето образование и особеностите в оч-

акванията, образователните потребности и възможностите на новите поколения за ролята на висшите училища в бъдещата им житейска реализация.

Анализът на постигнатото през последните години и на новите предизвикателства пред системата на висшето образование показва необходимостта от изготвяне и приемане на нов Стратегически план за развитие на НБУ, който да гарантира устойчивото му развитие и високата му конкурентоспособност за следващия петгодишен период.

Стратегическият план 2023 - 2028 е разработен в съответствие със следните нормативни документи:

- Стратегически план за развитието на НБУ 2017 – 2022 г.;
- Закон за висшето образование;
- Закон за развитието на академичния състав в Република България;
- Стратегия „Европа 2030“;
- Стратегия за развитие на висшето образование в България 2020 – 2030 г.;
- Национална стратегия за учене през целия живот;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.;

- Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот;
- Национална квалификационна рамка на Република България.

Стратегическият план отчита препоръките на Европейската комисия за развитие на висшето образование, съдържащи се в:

- ЕК (2017) Съобщение за модернизация на висшето образование „Нов тласък за висшето образование в ЕС“ – COM (2017)0247;
- ЕК (2018) План за действие в областта на цифровото образование – COM(2018)22;
- ЕК (2018) Предложение за препоръка на Съвета относно насърчаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването – COM (2018)23;
- ЕК (2018) Предложение за препоръка на Съвета относно ключовите компетентности за учене през целия живот – COM (2018)24.

Стратегическият план за развитието на НБУ 2023 – 2028 г. представя основните насоки и приоритети за неговото петгодишно бъдеще, определя и конкретни проекти за тяхното изпълнение. В структурен аспект тя обхваща SWOT анализ на средата, в която университетът ни осъществява своята мисия, подкрепена от образователната му философия; ценностите, от които се ръководим в отговорната си духовна дейност; визията за осъществяването на поставените цели и очакваните резултати от изпълнението .

В съдържателен аспект документът е конструиран съобразно идентифицираните очаквания на националната и международната среда за качеството на компетенциите на завършващите НБУ. При определянето на целите и свързаните с тях проекти са включени основните за академичното функциониране и реализация дейности като:

иновативното и екологичното управление на университета, постоянно повишаване на качеството на предлаганото образование, развитие на научноизследователска и творческа дейност, насочвано от образователния профил на университета, но и съобразявано с дългосрочно заявените потребности на бизнеса и обществената среда, развитието на материалната база и сигурността, усъвършенстване на модела за финансиране, изискванията към технологията за прием на студентите, дигитализацията на учебния процес и качеството на административните услуги, кариерното развитие на завършващите, обучението на преподавателите и администрацията, интернационализацията на учебните програми, процесите на вътрешноинституционалното сътрудничество и др. Тъй като предприемачеството се е превърнало в начин за справяне с икономическите кризи, насърчаването му в университета и разработването на мерки за подкрепа на предприемаческите дейности са необходимост.

Стратегическият ни план трябва да внуши, че нашите ценности са в основата му, а нашата специфична организация, иновации, гражданска ангажираност и съзнателното разпространяване на опита ни са в основата на всичко, което правим.

Мисия. Академичен профил. Ценности и образователна философия на НБУ

Мисията на НБУ е да бъде свободен, независим и динамичен университет

- ориентиран към своите студенти като изгражда цялостни, независими, предприемчиви, и социално отговорни личности, чрез споделено лидерство между студенти и преподаватели;
- иновативен и предприемчив в развитието на университетското образование, научните изследвания и творчеството чрез общо класическо, интердисциплинарно и специализирано обучение, и научни изследвания и творческа дейност в отворени международни мрежи;
- развиващ университетската общност като разпознава, уважава и насърчава талантите и приносите на студентите, преподавателите и администрацията;
- отворен към външната среда със своя академичен потенциал и реагиращ на социалните и икономическите промени като участва в тях със свои проекти.

Академичният профил на НБУ е в областта на:

- науките за човека и обществото;
- природните и биомедицинските науки;
- новите технологии;
- изкуствата.

Основни ценности на НБУ

Нов български университет приема като ръководно начало на всички свои дейности следните основни ценности.

Разностранно образование, основано на свободен избор

НБУ продължава традицията на либералното образование, като предлага голямо разнообразие от общообразователни курсове с широки възможности за избор от страна на студентите. На основата на това общо образование се осъществява постепенно специализиране и се надстройва практическо обучение. При това постоянно се съблюдава изискването за интердисциплинарност.

Личността на студента

Образователната дейност на НБУ е насочена към разгръщане и реализация на потенциала на студентите. Това става при безкомпромисно уважение към достойнството на личността на студента и зачитане на неговите интереси.

Почтеност (или интегритет)

НБУ създава и поддържа такива отношения между хората, които подкрепят и насърчават искреността, честността, почтеността, надеждността и лоялността в поведението на всеки един от неговите членове.

Равни възможности

НБУ гарантира равно зачитане на легитимните интереси на своите студенти, преподаватели и служители и им предоставя равни възможности за изява и реализация на техните способности.

Плурализъм

НБУ признава и насърчава разнообразието на гледни точки, идеи, ценностни нагласи, вкусове, насоки и начини на действие. Той предоставя широки възможности за свободно и открито изразяване и отстояване на различни мнения, убеждения и политически възгледи.

Интелектуална честност

НБУ признава високата ценност на истината в науката и живота и с всички достъпни за него средства се противопоставя на фалшификациите, манипулациите и злоупотребите с информация.

Иновативност

Още от момента на своето създаване НБУ е приел за свое основно задължение пред българското общество да търси, изпробва, прилага и утвърждава новото в науката, образованието и живота.

Хармония между природа и общество

За НБУ природата представлява ценност от най-висок порядък, а не просто средство за реализация на човешките стремежи. Ето защо за нас нейното опазване е първостепенна задача. Важна част от тази задача е култивирането на екологично съзнание в нашите студенти.

Хуманизъм/Човечност

На фона на нарастващата роля, която играят в живота на съвременните общества машините и изкуственият интелект, грижа на НБУ си остава съхраняването и утвърждаването на хуманността във всички измерения.

Толерантност

Свободата на личностна изява и насърчаването на разнообразието, за които застава НБУ, са възможни само при наличие на високо ниво на толерантност в отношенията между хората.

Общуване и общностен живот

Всички големи образователни, изследователски и обществени цели на НБУ могат да бъдат постигнати само от жива и активна университетска общност с пълнокръвен общностен живот. Формирането и поддържането на такава общност е задача от ключово значение за доброто бъдеще на университета. Стратегическият ни план трябва да внуши, че нашите ценности са в основата му, а нашата специфична организация, иновации, гражданска ангажираност и съзнателното разпространяване на опита ни са в основата на всичко, което правим.

Образователната философия на НБУ

Образователната философия на НБУ е основана на либералната идея за образование, свързващо придобиването на знания, умения и професионалното специализиране с общото духовно развитие.

Визия за развитието на НБУ до 2028 г.

Приоритетни области и цели за развитие

1. Да актуализира и повишава качеството на образованието, което предлага чрез:

а) Създаване на нови уникални учебни програми и актуализиране на съществуващите, насочени към пазара на труда и изискванията на новото време, отразяващи любопитството на младите хора и техните очаквания за реализация, и изготвени в сътрудничество с външни партньори;

б) Развиване и прилагане на нови, гъвкави и ефективни форми на преподаване с включване на експерти от практиката в обучението, въвеждане на академични дискусии, фокус върху казуси и визуализиране на образователния процес, баланс между дигитални и класически методи на преподаване и оценяване, основани на резултати;

в) Обучение, насочено към образователните потребности на студента, подготовка на личности с висока култура, умения за критично мислене, находчивост, практически знания и умения, стимулиране на духовното израстване и възпитание;

г) Насърчаване на вътрешноуниверситетската мобилност на студентите и свободата на избор;

д) Включване на студентите и докторантите във всички етапи на образователните, изследователските и творческите процеси;

е) Привличане на млади преподаватели, отличени докторанти, постдокторанти, учени и експерти с международна известност и по-

стоянно действаща система за „обучение на учителите“;

ж) Развитие на продължаващото обучение като „образование точно навреме“ за професионална квалификация и като основа за създаване на нови програми за образователна степен;

з) Актуализиране на системата за вътрешна акредитация на програмите като система за вътрешен контрол на качеството и като индикатор за откриване, развитие и закриване на учебни програми.

2. Да развива изследователска и творческа дейност с висок стандарт чрез:

а) Поддържане на добра среда и създаване на стимули за провеждане на новаторски изследвания, които да се използват в преподаването, от политиката, бизнеса и обществото;

б) Привличане на водещи изследователи и творци, стимулиране на качествена публикационна и публична дейност и стремеж към международно признание и видимост;

в) Създаване на нови школи и майсторски класове на големи имена в науката и изкуството за изявени студенти и подкрепа на таланти;

г) Активно включване в международната научна и образователна общност, национални и международни мрежи в областта на науката и изкуството;

д) Насърчаване на интердисциплинарни екипи от изследователи, които развиват съвременни научни идеи и участват във вътрешни и външни проекти за тяхното осъществяване, изпълняват проекти по поръчки на бизнеса и комуникират с външни организации;

е) Инвестиция в докторски програми и активно включване на докторантите и постдокторантите в научноизследователската и творческата дейност;

ж) Създаване и участие в проекти, подкрепящи и подпомагащи институционалното развитие на НБУ.

3. Да осигури съвременна и приятелска среда за учене, израстване и взаимодействие чрез:

а) Развитие на университетското общество чрез съчетание на разнообразие от общности, съзвучно с промените и съхраняващо ценностите на НБУ, като приятелска и приемаща среда за изграждане на личности, ориентирани към развитие и израстване през целия живот;

б) Поддържане на форми на общоуниверситетски форуми за дискусии и дебати по актуални обществени и научни теми;

в) Развитие на клубната форма на дейност ;

г) Развитие на алулни общността и включването им в университетския живот;

д) Добра комуникация на философията и ценностите на НБУ и подпомагане на тяхното интегриране в живота на студенти, преподаватели и администрация;

4. Развитие на материалната среда и условията за обучение и провеждане на научна и творческа дейност в съответствие със съвременните стандарти за достъпна приобщаваща среда, и зелени политики, развиващи НБУ в зелен университет. Съхраняване на НБУ като зона на сигурност.

5. Да оптимизира ефективността си чрез:

а) Развитие на гъвкава организационна и управленска структура, базирана на предприемчивост, децентрализация и споделена институционална култура;

б) Диверсифициране на източниците на финансиране;

в) Реформиране на учебните програми, университетски структури и процеси;

г) Актуализация на системите за атестация на академичния и административния състав чрез въвеждане на качествени критерии за оценяване и създаване на нови стимули;

д) Развитие и прилагане на програми за обучение за академичния и административния състав.

6. Да осигурява добра връзка между университета и обществото чрез:

а) Поддържане на добър имидж и положителен пример в обществото чрез своите споделени ценности;

б) Свързване на университета с определени значими обществени каузи;

в) Участие в развитието на средата – града, държавата, континента, планетата и подготовка на лидери с перспективи в социални, културни, икономически и екологични сфери, засягащи 21. век;

г) Идентифициране на външни партньори (работодатели, браншови организации, неправителствени институции и др.) и създаване на система за ефективно взаимодействие с тях. Реализация на проекти по поръчка на външни потребители;

д) Разпространение на своите постижения и повишаване на рейтинга на университета в национален и международен план;

е) Ангажиране на студентите и алумните като поддръжници на университета във взаимодействието му с външната среда;

ж) Работа в мрежи с групи университети за взаимно признаване и провеждане на периоди на обучение, създаване на общи изследователски и творчески структури.

Стратегически проекти 2023 – 2028 г.

Съставите на работните групи за отделните проекти са динамични и зависят от динамиката на съдържанието им.

Проект № 1

Развитие на учебните програми и формите на обучение

Ръководител: доц. г-р Кристиан Постаджиян

Екип: г-р Георги Текев, проф. г-р Пламен Бочков, Иван Нейков, доц. г-р Юлияна Гълъбинова, доц. г-р Виктор Аврамов, гл. ас. г-р Екатерина Цветанова, Христо Панчугоз, Елеонора Александрова, Лилия Колова, Сава Керелезов, студент Йоана Йосифова и докторант Георги Кирков

Цели на развитието:

1. Разработване на устойчив механизъм за осъвременяване на съществуващите и създаване на нови учебни програми.
2. Въвеждане на нови съвременни, гъвкави и ефективни форми и методи на обучение.
3. Подобряване на административното подпомагане и консултиране на студентите.
4. Развитие на нормативната уредба на НБУ в контекста на промените в законодателството в страната и външния мониторинг на учебните програми, преподаватели и студенти.

Проект № 2

Развитие на научноизследователската и творческата дейност

Ръководител: доц. г-р Маргарита Станкова

Екип: гл. ас. г-р Емилия Димитрова, проф. г-р Лилия Гурова, доц. г-р Галина Сачанска, доц. г-р Димитър Атанасов, проф. г-р Милена Шушулова, доц. г-р Едуард Маринов, докторант Нина Йорданова, докторант Валя Богословова

Цели на развитието:

1. Развитие на нови практики и усъвършенстване на настоящите за подпомагане на научноизследователски и творчески дейности, насочени към повишаване на видимостта на университета в национален и в международен план;
2. Повишаване на участието на НБУ в международни научни и образователни мрежи;
3. Увеличаване на значимите научни постижения и публикационна активност на преподавателите;
4. Създаване на добри интердисциплинарно ориентирани екипи от изследователи и добри партньорства с бизнеса и външни организации;
5. Поддържане на качествени докторски програми, школи и майсторски класове и активно включване на студенти.

Проект № 3

Развитие на университетската общност

Ръководител: проф. г-р Людмил Георгиев

Екип: проф. г-р Веселин Методиев, проф. Пламен Дойнов, г.н., г-р Георги Текев, проф. Мони Алмалех, г.н., проф. г-р Христо Тодоров, проф. г-р Михаил Негелчев, проф. Райна Николова, г.н., доц. г-р Екатерина Тодорова, доц. г-р Албена Павлова, студент Йоана Йосифова

Цели: да предпостави условията и да развие създаването на непрекъснато осъвременяваща се, активно сътрудничаща си и добронамерена университетска общност в НБУ чрез:

1. Създаване на теоретична рамка на проекта;
2. Диференциране на съществуващите общности в НБУ;
3. Анализ на общностите в НБУ и определяне на точките на приобщаване;
4. Създаване на съвременна инфраструктура за общностното изграждане и развитие.

Проект № 4

Развитие на материалната база и сигурността на НБУ

Ръководител: г-р Георги Текев

Състав: Александър Захариев, Галя Монова, Елеонора Александрова, доц. г-р Кристиан Постаджиян, Румяна Каменова, Румяна Юркова, Сава Керелезов, Яни Андреев. При разработването на проекта са ползвани консултации от преподаватели и студенти на НБУ, външни консултанти по архитектура, строителство и сигурност.

Цели на развитието:

1. Учебна база по съвременни стандарти и с възможности за практическа работа.
2. Среда за развитие на приоритетни за НБУ научни и творчески области.
3. Пространства за културно-образователни проекти, превръщащи НБУ в разпознаваем център.
4. Приобщаващ, „зелен“, достъпен и сигурен университет.

Проект № 5

Усъвършенстване на външната и вътрешната комуникация

Ръководител: Христо Панчужов

Екип: доц. г-р Юлияна Гълъбинова, доц. г-р Кристиан Постаджиян, доц. г-р Едуард Маринов, гл. ас. г-р Екатерина Цветанова, доц. г-р Ася Иванова, доц. г-р Снежина Петрова, Елена Гюрова, Кръстина Петрова, Валентин Вълканов, Елеонора Александрова

Цели на развитието:

1. Създаване и поддържане на интегриран образ на НБУ, основан на споделените вътрешни ценности и поддържане на положителен пример в обществото;
2. Идентифициране и свързване на университета с общественозначими каузи;
3. Развитие и усъвършенстване на механизмите за поддържане на мрежата от партньорства на НБУ;
4. Усъвършенстване на система от стимули, които да „отварят“ университета към външни публики за утвърждаване на положителния имидж на университета и разпространение на неговите постижения.
5. Подобряване на интегрираността на НБУ в непосредственото обкръжение на средата.

Проект № 6

Интернационализация на академичните дейности

Ръководител: проф. г-р Христо Тодоров

Екип: проф. г-р Васил Гарнизов, гл. ас. г-р Димитър Трендафилов, проф. г-р Кристиан Банков, гл. ас. г-р Методи Методиев, г-р Стефани Калдаръмова, г-р Мариета Цветкова, Лили Колова, Екатерина Бръзицова

Цели на развитието:

През следващия петгодишен период трябва да се постигне по-висока степен на интернационализация на основните академични дейности на НБУ. С оглед на това университетът си поставя за цел да открие и използва нови възможности за:

1. развитие на нови учебни програми на чужд език и тяхното популяризиране зад граница;
2. привличане и задържане на нови чуждестранни студенти;
3. подобряване на квалификацията на българските преподаватели в НБУ;
4. привличане на висококвалифицирани чуждестранни преподаватели в НБУ;
5. осъществяване на международни изследователски, образователни и творчески проекти, намиране на нови форми на сътрудничество с чуждестранни университети;
6. пълноценно участие на НБУ в „Еразъм+“ и в обединението ERUA 2.

Проект № 7

Финансово развитие на НБУ

Ръководител: г-р Георги Текев

Екип: Румяна Юркова, проф. г-р Людмил Георгиев, проф. г-р Пламен Бочков, доц. г-р Кристиан Постаджиян, Владимир Николов, Георги Хорозов

Цели на развитието:

1. Разработване на система за изследване на финансовата ефективност на структури и дейности в НБУ.
2. Разработване на система за набиране на средства.
3. Прогноза за финансовото развитие на НБУ.
4. Разработване на инвестиционна рамка на финансовите ресурси на НБУ.

Финансов план за реализиране на стратегическия план

Финансовото обезпечаване и реализацията на проектите ще се извършва след остойностяването на отделните дейности, заложи в тях, със средства от фондовете на НБУ и по външни проекти. Това ще става след ежегодно утвърждаване на Бюджета на НБУ от Настоятелството.

Система за контрол на изпълнението

Предмет на оценката на политиката е нейната резултатност, нейният „успех“ – очакван или вече постигнат. Оценката представлява систематично изследване, което се извършва, за да се преценят връзките между входовете, дейностите, изходите и резултатите от изпълнението на програмата, от една страна, и факторите в програмната среда, от друга страна. Оценка може да се предприема по следните причини:

- да се подпомогне планирането на политика или програма;
- за изпробване на иновационни идеи;
- за управленски и административни цели;
- да се прецени доколко е подходящо да се въведат определени промени или разширения на обхвата на политиката или програмата;
- за да се установят и приложат начините за подобрене;

Хронологията на наблюдението и отчетността на Стратегията изискват следната конкретност:

- Мониторинг на изпълнението на стратегическите проекти от Екипа по разработване на Стратегическия план на всеки 6 месеца (на базата на отчети от ръководителите на работни групи) и доклад от ръководителя на Екипа пред Председателя на Настоятелството за хода на реализацията на Стратегическия план.
- Годишни отчети по реализацията на Стратегическия план от ръководителите на работни групи до ръководителя на Екипа, и негов доклад пред Председателския съвет на Настоятелството за вземане на решения за корекции в стратегическите проекти.
- Двугодишни отчети по реализацията на Стратегическия план от ръководителите на работни групи до ръководителя на Екипа, и негов доклад пред Настоятелството за вземане на решение за актуализация на Стратегическия план.

- Финален отчет по реализацията на Стратегическия план от ръководителя на Екипа пред Настоятелството на базата на финални отчети на ръководителите на работни групи.

Наблюдението и оценката не са и не могат да бъдат заместител на доброто управление. За да бъдат успешни, е необходимо те да са плод на нуждата на управленския процес от информация. Когато се извършват правилно, наблюдението и оценката могат да служат като мотивационен инструмент и могат да насочат вниманието към постигане както на дългосрочните, така и на краткосрочните цели. Чрез наблюдението и оценката може да се осигури навременна информация за напредъка, и може да се спомогне за ранното установяване на слаби страни, които изискват коригиращи действия. Освен това, наблюдението и оценката могат да дадат възможност на заинтересованите страни да поискат извършване на промени. Създаването на среда на управленска и административна отговорност е мощен стимул за подобряване на изпълнението.

Приет от Настоятелството на 3 юни 2023 г.

www.nbu.bg

